

● Ген. Алінагі Гольярі, командант поліції в Ірані, офіційно повідомив, що бандити напали за засідки на два авто, якісли іхали два американці, 37-річний Кевін Керрол та 26-річний Брюстер Вилсон, службовці Адміністрації Міжнародної Кооперації, — ібили їх разом з двома іранцями, що ї супроводили. Дружину Керрола бандити схопили. Нападени відстрілювалися, поки їм вистачило амуніції. За бандитами вилетіло поновою, в якій бере участь 700 жандармів, 400 повиків і 100 вершників на верблюдах. Іранський генерал запевняє швидко схоплення бандитів. Нещастя трапилося минулої неділі вночі. Тіла знайшов поліційний патруль.

● Герцог Коннолі й Ольга Фіктова, американський 26-річний олімпійський чемпіон у киданні молотом і чеська 24-річна олімпійська героїня у метанні дискос, поновилися минулої середі у Празі при величезному здивуванні журналістів. Їхній «міжнародний роман» набрав ширшого розголосу у світі, ніж якийсь ілювий дивовижний від комуно-чеської влади на дозвіл одружитися. З комуно-чеської влади ніхто не з'явився ні в церкві ні в муніципалітеті на цивільному шлюбі, зате пражани заманіфестували свою прихильність новонашим, які вийшли до ЗДА, і — посередньо — ворожості комуністичної влади.

● Уряд Швейцарії Ірландії, приналежної до Англії, запевнив, що буде домагатися від Ірландської Республіки, себто суверен-

ної Південної Ірландії, відшкодування за матеріальні шкоди, завдані впродовж минулого року наскоками на військові об'єкти і публічні споруди південно-ірландської націоналістичної революційної організації, званої Ірландська Республіканська Армія. Тому, що Ірландська Республіканська Армія є нелегальною організацією і стоїть у Південній Ірландії поза законом, південно-ірландський уряд не приймає на себе відповідальності за її дії.

● У смугі Гази на Синайській півострові, що в останніх тижнях була центром міжнародної уваги як потенційне джерело нової війни між Єгиптом й Ізраїлем, 216,000 арабів, які втекли з Палестини під час арабської — ізраїльської війни, за 1948-го року перебувають на утриманні Об'єднаних Націй. В ізраїльському порті Гаїза на складах Допомогової Агенції Об'єднаних Націй є 12,000 тонн харчів, яких було б досить для двомісячного прохараювання цієї дії бездомних арабських мукдарів, але вони самі рішуче відмовляються прийняти ці харчі, якщо їм привезуть безосередно з Ізраїлю, а не через військовий спигатський порт. Тим часом де нимало 6 двократного перенавантажувача харчів, тижня часу і масу грошей.

● В Монреалі, Канада, згорів старий доповершений дім, в якому згинув 74-річний Джек Лебесф, 45-річна дружина, і четверо дітей в віці від 5 місяців до 10 років.

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЄДИНА ВІДПОВІДЬ НА ШАНТАЖ

Остання нота совєтського уряду, переслана прем'єром СРСР Булганином на руки норвезького прем'єра Ейнара Гаргардзена з погрозами знищення не тільки Норвегії, але й суміжних країн, належних до НАТО, і навіть 3-їдинних Держав Америки, з тими черговими ланкою в совєтській політиці шантажу останніх років. Відплатними акціями й атомовими репресіями погрожує Совєти на протязі останніх років цілому рядові західні держав, бажаччи відстрашити їх такими погрозами від приєднання до НАТО. Стали частиними ці погрози "повного знищення" особливо ж останнім часом, коли Америка обіцяла озброїти армію держав НАТО також атомовою зброєю.

Президент Айтєнхавер, промовляючи під час своєї пресової конференції в середу 27 березня ц. р., пригадав, що із своїми погрозами та спробами шантажувати країни анти-совєтського оборонного блоку почали виступати Совєти ще в 1950 році, перестерігаючи Норвегію й інші країни проти приєднання їх до НАТО. Рік тому виступила Москва з погрозами "тотального знищення" проти Туреччини, Ірану й інших країн, щоб відстрашити їх від участі в Багдадському Пакті. Наприкінці 1956 року Москва пробувала шантажувати погрозою атомових бомб і "добровільців" Велику Британію, Францію та Ізраїль. У січні цього року Совєти "перестерегли" подібними погрозами Японію, Туреччину й Іран, вимагаючи, щоб вони заборонили встановлювати західні атомні бази на своїй території. Майже в кожній з переданих урядом загаданих держав не була висловлена натаками або цілком такі відкрито погрози застосувати супроти них атомів, а то й водневі бомби.

Пригадаючи всі ці спроби шантажу, президент Айтєнхавер стверджує, що совєтські обвинувачення та погрози по-бавлені будь-яких підстав, бо кожна із заінтересованих країн має не тільки право, але й обов'язок захищати всі свої потреби для своєї безпеки й оборони західів. На цьому ж становищі стали офіційні норвезькі кола і "Голубі" норвезької преси, називаючи нату Булганина звичайним шантажем і встрахуванням у внутрішній справі іншої країни.

Совєтська нота з безпосередніми погрозами "тотального знищення" Норвегії, а далі й інших скандинавських країн, зокрема Швеції та Фінляндії, є черговим доказом совєтської перфідії і збреханості. Це ж ніхто інший як Совєти відкинули американсько-британські пропозиції в справі встановлення міжнародної ефективної контролю над дослідженнями атомової й водневої зброї, болячись хоч би й тієї сторонньої вгледу в совєтську атомову індустрію. Відкидаючи таку контроль, ведену на основі взаємності, Москва в той же час не вагається погрозувати мирним країнам Заходу застосуванням саме тієї, будитиме осуджуваної ними, атомової та водневої зброї. Таке становище є найбільш вимовним явищем справжнього ставлення Москви до справи обмеження атомових зброї.

Водночас із цим ці погрози і спроби шантажу показують, що у своїй зовнішній політиці Москва послідовно і вперто додержується метод Сталіна, що його після короткотривалої "десталінізації" реабілітовано знову, як "великого борця проти імперіалізму" і "доброго комуніста". Здійснювання совєтської закордонної політики покладено знову в руки таких громил, як Громяко, з характеристичними для них методами мілітарного і політичного тиску, застрашування, погроз і шантажу. Протиставитися цій політиці можна тільки рішучістю і силою. Кожне вагання, кожен відступ Москва запише на рахунок своєї перемоги.

З цього погляду єдиноправильним і слушним було становище президента Айтєнхавера, висловлене також на зазначений вже пресовій конференції в Білому Доми, в справі редуції встановленого на 72-мільйонний бюджет. Визначення конкретності редуції і з тим відтягнення громадян від надмірних податків. Президент дуже рішуче висловився проти будь-якого зменшення витрат на оборону і на допомогу закордонові. В обличчя брутальної совєтської політики, розрахованої на агресію і встановлення комуністичної влади в усьому світі, рішучість президента Айтєнхавера не зменшувати ні в чому витрат на оборону ЗДА і на мілітарну допомогу їх союзникам — є єдиною можливою відповіддю на московські погрози і шантаж.

Юрій Мушкетик

ГАЙДАМАКИ

(7)

Натові продовжували стояти, немов заворожений, і раптом ступенувся, вибухнув сотнями голосів. Селяни, обганяючи один одного, кинулися до возів, на яких стояло кілька гайдамаків. Біля возів всі скупчилися. А позаду, плутаючись у довгих полях і болячись, що йому не вистачить зброї, відчайдушно пробивався низкорослий татарин Толмак, силкуючись протиснутися позаді ругами.

— Мені крива шабля лишиться, ланчарку мені! — кричав він, хоч за гамором ніхто не чув його слів.

... Наступний тиждень промайнув, немов один день. Залізник вправляв сніжки, випрошував у намісника копей, споряджав ланчуги й чигиринський і Смілянський городові полки, поспішав на кухню, де кувались ножі та

наконечники для ратищ. Потім, немов заворожений, і раптом ступенувся, вибухнув сотнями голосів. Селяни, обганяючи один одного, кинулися до возів, на яких стояло кілька гайдамаків. Біля возів всі скупчилися. А позаду, плутаючись у довгих полях і болячись, що йому не вистачить зброї, відчайдушно пробивався низкорослий татарин Толмак, силкуючись протиснутися позаді ругами.

— Мені крива шабля лишиться, ланчарку мені! — кричав він, хоч за гамором ніхто не чув його слів.

... Наступний тиждень промайнув, немов один день. Залізник вправляв сніжки, випрошував у намісника копей, споряджав ланчуги й чигиринський і Смілянський городові полки, поспішав на кухню, де кувались ножі та

ЖУКОВ ПОГРОЖУЄ

Міністер оборони СРСР Георгій Жуков, він же "тричі герой Совєтського Союзу" і кавалір усіх орденів, включно з трьома орденами Леніна — виступив 16 березня в Москві перед виборцями совєтської армії.

Фігура Жукова досить відома. Це він в імені командирів найвищої військової команди і в імені компартії приймав 8 травня 1945 року в Берліні капітуляцію гітлерівської Німеччини, це він, як найпопулярніший в останній війні совєтський генерал, потрапив був у неласку Сталіна, що боявся всяких можливих конкурентів, це його найпершого реабілітували після смерті Сталіна новоявлені диктатори і його ж ладили вони в Кремлі на "другого" президентів Айтєнхаверів.

Підступна політика хушувальних усмішок — вже остаточно перейдений етап. Крутий і залитим кров'ю порогом цього етапу була ладарщина. І сьогодні, коли Москва переконала, що на гачок одностороннього роззброєння Америки не зловити — співіснування усмішок зветься вона вже на адресу тільки "неутралістів" і всіх тих, хто хоче і може вірити в неможливість. А всю свою люту виллиз на З'єднені Держави за творення ними системи колективної оборони, за розбудову летючих і морських військових баз, що, немов кафтан безпеки на бжевільному, з усіх боків облягають СРСР, стримуючи його від кривавого бешкету в світовому масштабі.

Яскравим виразом теперішньої політики Совєтського Союзу є промова маршала Жукова, звернена фактично не до совєтських старшин і солдатів, а до "неутралістів" і союзників Америки, щоб перших скріпити на їхніх "неутралістичних" позиціях, а других застрашити і відірвати від З'єднаних Держав.

Проте, вже на самому початку своєї промови Жуков залпнується в совєтській запальній бухгалтерії. "На протязі 40 років існування совєтської армії... — каже він, — ми не бачили, щоб реакційні імперіалістичні кола замирилися з фактом існування совєтської соціалістичної держави, чесно й сумлінно співпрацювали з нашою країною". Сказано недвозначно. Але кому ж тоді так настирливо пропонувала і пропонує Москва співіснування, коли і в ЗДА, і в Англії, і в Західній Німеччині при владі, як сама вона твердить, стоять "реакційні імперіалістичні кола"? Жуков сам собі суперечить, кажучи далі: "Совєтський Союз, керуючись у своїй зовнішній політиці вказівками Леніна про можливість мирного співіснування держав з різними соціалістичними системами ("реакційними і імперіалістичними"), провадить політику миру, політику дружби".

Виховніми за Леніна, маршал Жуков, згідно з ленінською диалектикою, вилупує з горіха ядро — З'єднані Держави Америки. За його словами виходить, що всю кризу на Середньому Сході спричинили тільки вони: 1) Під час Суецького

конфлікту, "за спиною Англії, Франції та Ізраїлю стояли реакційні американські імперіалісти" (до речі, як цілком поважно твердить Жуков, "англо-французька військова зустріч підписала зброю ступенської армії і зазнала воєнного поразки") 2) На зміну англійським, французьким та ізраїльським інтересам на Середньому Сході знову прийшли ЗДА з "своєю планом захоплення цього району, відомим під назвою доктрини Айтєнхавера".

Так по-ленінськи представили ЗДА і "загрозу", яку вони несуть світові, маршал Жуков переходить в "позичну атаку". Передусім загдує він "великого друга" червоного Китаю з його 600-мільйонним населенням і могутньою армією, далі пригадає армію країн "народних демократій" і нарешті свою подорож до Індії та Бірми, населення яких, мовляв, захоплено його зустрічало, демонструючи свою дружбу ("в своїй політиці СРСР хоче мати якнайбільше друзів") і виявляючи глибоку повагу знов же тани до совєтської армії.

Про третю світову війну маршал Жуков говорить, як про річ неминучу. "Ми вважаємо, — каже він, — що майбутня війна багато в чому відірнеться від минулої війни... Вона вестиметься в надзвичайно напружених обставинах як на суходолі, на морі, так і в повітрі. Вона охопить не тільки театри воєнних дій, але й найбільше запілля воюючих сторін".

І знову погрожує совєтський маршал Америці. "Американські імперіалісти, — вимахує він кулаками, — організують військові бази в Європі та інших частинах світу, постачаючи капіталістичним країнам атомову зброю і, певно, сподіваючись, що в разі війни в Європі або в Азії їм удасться, як і колись, відірвати від океанів і уникнути нищівних ударів. Але це — найліпші розрахунки".

Потім вертається він до своїх спитаних і зацікавлених країн Азії, щоб знову застрашувати вільний світ. "В Індії і Бірмі, — заявляє Жуков, — мене питали, чи застосують у майбутній війні атомову і водневу зброю. Я їм так: оскільки ця зброя може взаємно знищити той і другу сторону, то який же сенс у її застосуванні? Мабуть, казали мені, атомову зброю не застосовувати так само, як не застосовували в минулі війни хемичну зброю. Я вважаю, що таке міркування зовсім неправильно. Поперше, атомову зброю чимраз ширше впроваджують на зміну звичайної, і на випадок великого воєнного конфлікту атомову зброю неможливо застосувати як основний засіб для досягнення поразки на ворогові. Подруге, хемична зброя в минулому була зброєю додатковою до звичайної, противники могли воювати, обмежуючись звичайною зброєю, не вдаючись до хемічної, атомової ж зброї, як я вже сказав, широко вводиться у війська, як основна зброя".

Отак совєтська дипломатія і співіснувальні усмішки

К. Крупський

„ПОВІЙ, ВІТРЕ, НА УКРАЇНУ...“

У вільній українській пресі в Америці рідко трапляються загадки про квінські радіопередавання, хоч не один з нас, припадково маніпулюючи коло радіоприймача, їх слухав. А не один свідомо "шукає" час від часу Києва, щоб довідатися, чи "не вилупує" вже в Україні революція або щось подібне.

Та вислухавши одну аудію п. н. "Передачі для українців, що перебувають поза рубежами рідної землі", ви скоро впевнитесь, що московська збреханість змінює хіба "могила і лопата", або... воднева бомба.

В 47-му числі "Свободи" вміщена була дуже влучна стаття п. н. "Голос окупантів". Такі статті в вільній українській пресі припадали б частіше. А головню на терені Канади. Бо не знати, чи ігнорування українською пресою тих радіопередач з дощільніше, як час від часу відповіді на коментування їх.

Якби більшовики у своїй пропаганді виходили із засади, що українці найкраще у світі пізнали більшовицьку дійсність і тому шкода робити будь-які витрати на пропаганду для них, то в такому випадку вони не мали б жадного успіху.

Тому ми також не сміємо промовчувати хоч би найбільш очевидної для нас московської брехні — виходячи лише із засади, що та брехня є якне знаємо в цілому світі. Не сміємо промовчувати, знаючи про те, що всяке зло має тенденцію поширюватися, якщо йому не протидіяти.

Якби ті земляки у вільному світі, які ще не вилупувалися з атомово-водневої дипломатії. Слово в ній забирає "тричі герой" у маршальських еполетах, той, що "перекрив" Гітлера". Але цілком совєтської дипломатії залишилися незмінні розрахунки вільний світ, відірвати від Америки її союзників і змусити її кінцевим кінцем вернутися до політики ізоляційності. А тоді всіх інших змусити танками до співіснування по-ленінськи.

Напевно загрозив Жуков не злякають тих, кому до речей обороною Америки хто сьогодні бере на себе відповідальність за мир і спокій у вільному світі. "Кафтан безпеки" добре покриває і міцно пошитий. Здоровий інстинкт європейських і азійських країн не поновлення націй теж змусить їх готуватися, щоб дати належну відповідь тим, хто заіхав на їхню свободу. А свого власного запілля, де поновляються в комуністичному рабстві народи, Москва боїться чи не більше як, летюсько-морських баз, де десь і вночі на поготові стоять керопані ракети і літаючі фортеці, щоб у рішучу годину повилити над головами кремлівських диктаторів.

В агаються "неутралісти", очікуючи холодового вітру історії, щоб напінати вітрила і плести на Схід чи на Захід. Але ніколи не досягав цілі той, хто плив лише за вітром...

В. С-ко

Іван Кедрич

ТРУДНОЩІ ОБ'ЄДНАННЯ ОУН

(Голос в дискусії)

Коли п. Євген Скоцко закликає до об'єднання чотирьох винишніх груп, що поставили з кошичної одностайної Організації Українських Націоналістів, і бідкається над цим станом ("Свобода" ч. 41 з 3 ц. м.), то він — очевидно — має певну радію. Є стільки поважних аргументів, чому цей стан кепський, чому треба б об'єднання розпорешених сил ОУН, що другорядне значення має саме дискусійний аргумент автора, що — мовляв — це єдина організація, здібна до революційного діяння в Україні, а революційна дія — єдина надія на визволення України. Коли б прийнятий тезу ш. автора, тоді послідовно можна було б договоритися до того, що поза чотирма групами кошичної ОУН взагалі в Україні і поза нею немає ніяких вартісних елементів — з погляду визвольної боротьби та з погляду майбутньої державності України. Ясно, що такий висновок неповажний, отже і не є в порядку твердження, яке до нього доводить. Але, як сказано, мотивація не грас тут найважливішій ролі: самий факт розколу націоналістичного табору на чотири групи (а Є. Коцко дорожувує до нього ще, як п'яту групу, УРДП, яка ледве чи таким окресленням дуже збралась) — самий той факт надто прикрив і анархальний, щоб треба аж пояснювати, чому добре було б цей процес парцелляції заступити процесом комасалії.

З усіх заваг Євгена Скоцко, що видно, що його — кошичного активного націоналістичного діяча — теперішній невідрадий стан на націоналістичному секторі болять, що він щиро і глибоко прагнув би напрати відносини. Сміливо можна твердити, що цієї поправки бажав би український діяч, без уваги на партійно-політичний світогляд. Можна іконали зустрітися з думкою, що — мовляв — ідеологічні протиріччя ОУН, люди з центрального демократичного табору, раді такому розбиттю націоналістичного кошичного життя або торні сучасних письменників, в яких зневажається змагання українського народу до волі ("Голубі ешелони" П. Панча).

Та найбільше присвистується часу, "великому братньому руському народові", його "гелу" України, про яку, наче на глум, з Києва говорять. Також ті нібито присвистують визначним українським письменникам та поетам перелічує — це ніщо інше як глум над ними. Бо всім їм прищеплюють ярлик зневажливого до світу соціалізму. Але російських поетів та письменників пахнуть у світ як класиків, або мистців прекрасного письменства.

Навіть назви фабрик, колосів та вулиць по містах Західної України названо іменами москалів, і це поновлення перекопувати найдурнішого, в якому стані перебуває Україна.

З Києва чується в українській мові тільки театральні

розчервонілі гайдамацькі обличчя карчуги. Та вже то тут, то там здригаються лунні коридори від радісних вигуків атакуючих, сіло билися під високими склепіннями кажани, налякані шабелним дзвоном. Максим, не зупиняючись, побіг сходами нагору. Ще на початку хтось викресав вогню і засвітив вострому в пристрай у стіні плітку. Максим звав плітку в ліву руку, тримав її високо над головою.

Вони вбігли в одну залу, другу, перебігли якусь кухню, кімнату — скрізь було пусто. Гайдамаки, що розсипалися по сусідніх кімнатах, теж не знайшли нікого. Тоді Залізник кинувся сходами вниз. Він уже згас, по залах, коридорах з плітками, свічками, а то й просто з вмоцненим у смолу пальником, настромленим на шаблі, снували постоваці. Біля невеликої кімнати в кінці вузького коридору стопнилося найбільше гайдамаків.

— Що тут таке? — присвітив комуся пліткою в обличчя Максим.

— Шляхта сюди схова-

лась. Це — груба помилка. Тільки дуже обмежені одиниці можуть негувати наявність українського націоналізму в розумінні ОУН. Партійно-політична диференціація в кожній новій нації йде за її власними, примісними течіями. Залишаючи на боці органічні причини українського відношення у 1920-х р. р. нашого сторіччя і чужі впливи, все одно та течія, яка оформилася організаційно в січні 1929 року, вросла в українське суспільно-політичне життя і наденути уже до традиційних течій. І коли твердимо, що в майбутній українській міжпартійній конституції є місце для соціалістів, національних демократів, консервативіст-гетманців, то було б просто нерозумно заперечувати там місце націоналістів. Але, якщо навіть під знаком запиту, як питання тільки можливостей, стоїть майбутнє оформлення політичних партій і течій в Україні після її визволення з-під винишньої супрематії Москви, то аксіомою є існування сильної націоналістичної течії на еміграції і в країнах з закордонського поселення. А Є. Скоцко, хоч говорячи про відносини в Україні, все ж має на увазі консолідацію націоналістичних груп передусім поза її межами. Найбільший протиріччя ОУН, признавши наявність існування українського націоналізму і радію його екзистенції, не може бажати, щоб той націоналізм був розбитий, схавтований, доведений до організаційного абсурду, як його стверджує ш. автор. Такий стан, як сьогодні, не компроміс тільки членів ОУН. Він компроміс всіх українців, компроміс українську справу. І тому й усі не-націоналісти в розумінні націоналістичної до однієї з груп кошичної ОУН, мусять нарівні з Є. Скоцком жагуче бажати собі й ОУН, щоб закінчилась той неповажний, нікому не зрозумілий поділ на кілька груп, що одна одну перелічують і проповідують націоналістичні гасла та суперечують у переконувальності громадянства й націоналістичного світу, що тільки та, а не інша група є дійсним продовжувачем ОУН з Віденського З'їзду 1929 року по розкол, що стався в січні 1940-го року.

Зате неспробою відсутності статті Є. Скоцка є слабкість будь-якої конкретної платформи, на якій ті групи ОУН могли б об'єднатися. Він не виходить поза ствердження, що є але і що повинно бути, іраче. Як це зробити — залишає кожному на власний розсуд. Однак, повне промовчання практичних способів переведення консолідації розбитої ОУН піденлює сумніви, чи взагалі така консолідація в нинішню часі і в нинішніх умовах можлива. Розкол ОУН на теперішні групи не прийшов з повітря. Він має теж свої причини, що їх не можна нині перекреслити, як анахронічні, не істотні. Якщо навіть причина першого розколу на два табори, взами (Закінчення на стор. 3-й)

Чому я барвінком...

Чому я барвінком в гаю не стелюсь, Де ніжин твоїх ластівками літають, Де руки - лілеї назустріч комуся Квітні лісові простягають.

Чому не літаю в вітром в гаю, Де ввечірї снеш ти, зоре? Сховав би на крилі, І пташку свою, Одніс би за гору, за море.

О. ОЛЕСЬ

в'їхався шляхта. Гайдамаки збирали всі, які тільки були понад берегом, човни, і одна стирга, захопивши з собою приготівані мотузи та довгі дрючки з ключами на кінцях, поплила очеретом до кріпости.

Штурм почався перед світанком, коли густий туман огорнув річку. Напад був до того несподіваний, що сторожа, побачивши на мурах гайдамаків, кинулась тікати, не зробивши жадного пострілу. Вартілі отримали тільки пізнє, коли гайдамаки вже перелізли через мур.

Залізник з двома сотнями стояв неподалік воріт. Звідси була чуті стрілянина, але згодом настала тиша. Вже думали, що сотні скинули у воду. Максим хотів був наказати бити дубовою колодою двері кріпости, як раптом пролунало враздріб з деського пострілу, і двері відчинилися. На подвір'ї палали кілька будівель, в хлівах ревла потрохиена худоба. В передаринишній імлі хижо блискавично вогнисті постріли влізали в замки, рикали, нечаче звіри, моздири, вилуповуючи в

двійний шрам на лобі здався подібним до двох борозен, виораних у складку. У Кончаківській кріпості шляхта збиралася, медведівські пани вже всі там, туди трохи й з надвірної хоругви Вишневецьких перебравось шляхта і частина козаків, котрі заможили. Городові всі в Калинівській кріпості лишались.

— А решта надвірних хоругв? — запитав з полу гайдамака.

— Решта в мастку. Стоять і не знають, що їм робити. Вони з тобою підуть, Максиме.

— Де чигиринський комендант і його залога? — запитав Залізник.

— Немає Класенського в кріпості. Втік з містечка, а за ним і сотні його поділялись.

— Кобзар помовчав і, поклавши голову, додав: — Веїх, про кого знають, що в гайдамаках хтось є з їхнього сімейства, забрали і в комо- рт, що біля зброї, замкнули. Обидва гайдамаки сховалися з полу.

— Мати і Оля теж там, майнула в Максимовій голо-

ПРАЦЯ

Help-Wanted Male-Female

MEN — WOMEN
Miscellaneous
Factory Work, 5 day week.
Some overtime
Steady Employment
Union Benefits
ST 4-7880
Ask for Mr. Taylor.

ПРАЦЯ

HELP WANTED FEMALE

МЕХАНІКИ — ПІДПРИЄМЦІ
Designers — Draftsmen
Toolmakers
маємента праця для осіб:
практикою, або без, в кожній
з поданих вище ділянок.

THE S.S. WHITE CO.
Princes Bay Staten Island, N. Y.
Tottenville 8-1000

РОБІТНИКИ

до алюмінію-метало,
клас В і С, потрібно за раз
Досконала нагода для 3-ох
мужч., активних в "Model Shop".
Пов. мод. фабрика, розк. биз-
нес. Зм. умов. праці. Платня
класа C \$1.68-\$1.98; класу B
\$2.01-\$2.28 + дов. бонус. Голо-
ситесь: Mr. Ranslow,
Robinson Aviation Inc.
Teterboro Airport, Teterboro, N. J.

Досконала нагода для чоловіка
з відповідним досвідом, щоб ді-
стати на голов. відділ розви-
ваючоїся фірми.
За інформ. головною особистою:
JAE MACHINE TOOL CO.
190 Church St.
Lodi — New Jersey

ПРАЦЯ

Help-Wanted-Female

НЕБУВАЛА НАГОДА ПРАЦІ
PHILIPS ELECTRONICS CORP.
691 Central Ave., Murray Hill, N. J.
Для досвідчених, або недовід-
чених аплікацій: від 18 р.
Тепер відкриті такі праці:
• Assembly Workers
• Do packaging
• Press Operators
• Visual Inspectors

Головність особисто на пови-
щу адресу, щоб телефонувати
"Collect". CR 7-4300
від 8:30 ранку до 12 полуд-
ні і 12:45 до 4-00 по пол-
дню.
Аплікації приймаються в кожній
United States Employment Office.

REAL ESTATE

На ПРОДАЖ або ВИНАЙМ
4-км. літн. бонгало, розташоване
на South Side від Market St.
коло 75 ft. від Devine St.
Depford's Twp.
Garden City, Gloucester Co., N. J.
20 миль від Філадельфії.
Дуже поміркована ціна.
Телефонувати або писати:
A. NAZAREVITCH
526 E. 11th St. — New York
OR 7-3434

FARMS FOR SALE

З причини старості продаю
КУРЯЧО ФАРМУ, в самій мід-
ті, де є школа і Церква. Дім 7
кімнат з меблями і ланцюжком,
огороженою оливою, гараж і авто-
мобіль, курник на 2,000 курей
в добрім стані. В хаті є газ,
електрика і телефон. Головність
до власника.
ONUFRIY HATIUK
Box 305, Carmel, Millville, N. J.
Phone Bridgeton 9-2554-1-1

BUSINESS OPPORTUNITY

НА ПРОДАЖ в CATSKILL
MOUNTAINS
курорт на північній гірці, 4 буди-
ни, 30 спальень, 2 ідальні, вел
зал, кухня, комора і т. д. Гар-
не укомплектована (все модерне),
басейн, 65 акр. землі, спорт, пло-
ща і ловелські можливості.
Добра нагода.
Власник не може займатися —
мас державну праця.
За інформ. телефон в Нью-Йорку
CAanal 8-9884
і питати за п. Михайлом
Грицьковим.

FROZEN FOOD
LOCKER PLANT
suitable for retail butcher shop.
New buildings modern
apartment.
Good income.
Experience not necessary.
Lexington, New York.
Tel.: LEXINGTON 2689

НА ПРОДАЖ
ДЕЛКАТЕСЕН
Добре положення
375 Communipaw Ave.
Jersey City, N. J.
Власник хоче продати
українцям.
Добрий бізнес, ковбаси, кишки.
Ціна \$2,000 — з утратами.
Tel.: HE 4-8377

ПРОДАЄТЬСЯ РЕСТОРАН
з втратами, з уваги на старий
вік власників.
Гарне положення в Дірборні.
Добрий дохід. Головність:
Petro MANYCHAK
14306 Ford Rd.
Dearborn, Mich.

НА ПРОДАЖ
ГРОСЕРІЯ І ДЕЛКАТЕСЕН
і 5-км. мешкання, зараз ді-
ляться. Добре положення, ук-
раїнська клієнтеля. (Скелі мож-
на дістати на добрі сплати)
Головність:
509 S. 19th St.
Newark, N. J.

НА ПРОДАЖ
ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
Продається з уваги на недугу.
Інформуватись щоденно
по полудні:
212 Grand St.
Brooklyn 11, N. Y.

СТЕФАН ТИМЧІЙ

народжений 1887 року в Дулібах, пов. Стрий, визначний громадський діяч,
учасник низових змагань, довголітній пільний абриної громади, вірний госпо-
дар, агроном, довголітній голова "Прогресу", кооператива і інших місцевих
товариств, людина хрестатального характеру — упокоївся в Богі —
дня 25-го БЕРЕЗНЯ 1957 р. по короткій і тяжкій недугі.

ПАМ'ЯТКА — в п'ятницю, дня 29-го березня 1957 р. о год. 8-й ве-
чора в похоронному заведенні Петра Яреми при 7-й вул. в Нью-Йорку.

ПОХОРОНИ — на місце останнього спочинку на кладовищі Мунгет Оліва
при Гренд Еммо в Кайлс, Лонг Айленд, відбудуться в суботу 30-го березня,
о год. 9:30 ранку.

Прибита горем Родина:

ОСНІА І МІКОЛА ІВАНЧУК
СТЕФАНІЯ І ВАСИЛЬ ЧЕРЕВАТІОК
МАРИ І ТЕОДОР ХАЛІПА
РОМА І ОРЕСТ ХАЛІПА

Дізнаюся сумною вісткою з Приятелями і Знайомими,
що дня 27-го БЕРЕЗНЯ 1957 р. в НЬО ПОРКУ —
635 1st 11 вул. — застеротений Найвистішим Таймсом —
упокоївся в Богі

МІП НАЙДОРОЖЧИЙ ЧОЛОВІК

бл. п. ПAVЛО МИХАЛЬЧУК

проживши 68 років.

ПОХОРОН — в суботу 30-го березня, о год. 9:30
ранку, в похоронному заведенні Петра Яреми 129 1st 7-ма
вул. в Нью-Йорку.

ВІСНА ПОМУ ПАМ'ЯТІ:

Горем прибита —
Дружина — КАТЕРИНА

РОЗШУКИ

Пошукую брата ІВАНА ДРА-
ГІНКА з Нараса, пов. Берези-
нь, який виїхав в р. 1943 до Ні-
меччини, а звідтам до Англії.
Він одружений та має 4 дітей.
Писати на адресу:

Wasy SOLONYNKA
57 Mercer St., Newark, N. J.

Пошукую ВАСИЛЯ РАДІВНО
(РАДІВНО), з села Горб. р.п.
Синюк; пошукує Марія Бонк;
писати на адресу:

Bohdan FEDYK
Hoboken, N. J.
227 Garden St.

Григорія Влашук пошукує сво-
го батька МІХАЙЛА МІХАН-
ДОВИЧА БЛАЩУКА, який в
1930 р. виїхав з місцевості
Прокуріє в Югославії, де про-
живав як інженер. Прайдпо-
добно проживав в Америці або
Канаді. Хто знає про нього,
або він сам, прошу писати на
адресу:

M. CHARYSH
4324 W. 21st Place
Chicago 23, Ill., USA

Сестра Пелія пошукує свого
брата КОНРАТА ШЕРЕМЕТУ.
син Григорія і Марії Кри-
нонос, ур. в Медні, пов. Зба-
раж. Перд першою світовою
війною виїхав до ЗДА. Хто знає
про нього, або він сам, прошу
писати до:

H. MASS
31-19 42nd St.,
Long Island City, N. Y.
Заграниці часом просить
про передрук.

Пошукую ЯКОВА БОНДА (к.
45 років) з Кляна (Горюх-
щина) "Волжани", який працю-
вав в Німеччині від 1943 р.,
а тепер, правдоподібно, прожи-
ває в ЗДА. Пошукує його:
Гаррило ПІЛІПЧУК
1838 West Toms St.,
Шикаго 22, Іллінойс.

Пошукую АНДРІЯ ПУДРА-
КА та СТЕФАНА КУНТОГО,
які проживали в Саскатуні, Ка-
нада, тепер, правдоподібно, жи-
вуть в Торонті, Канада. Хто
знає про них, або вони самі,
прошу писати на адресу:

Wasy LEWYTSKY
35 Vliet St.,
Cohoes, N. Y., USA.

Канадський часом просить
про передрук.

Пошукую ОЛЕКСИ ПІТАФ-
НОВА з Старого Міста — За-
лізців, пов. Зборів. Пошукує
її дочка Вроніслава То-
порницького, дочка Пилипа То-
порницького, замужки. Купи-
р. Просимо писати на адресу:

Michel KUSZNI
6a, Rue St. Andre
Montigny — Les — Metz
(Moselle), FRANCE.

КУПУЙТЕ
В ПІДПРИЄМСТВАХ,
ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ
В "СВОВОДІ"

ПАЧКИ

ДО ВСІХ ЧАСТИН ЄВРОПИ

PARCEL DEPARTMENT GLOBE TRAVEL SERVICE

Для вигоди наших клієнтів маємо такі Відділи:

PHILADELPHIA 6, Pa.

716 Walnut St.
Tel.: Lombard 3-3455
Щоденно 9-5; в середу 9-8.

CHICAGO 32, Ill.

4102 Archer Ave.
Tel.: Fremont 6-6399
Щоденно 9-7; в суботу 9-5.

CLEVELAND 3, Ohio

1165 East 71st St.
Tel.: UTAh 1-0807
Щоденно 10-7; в суботу 10-5.

NEW YORK 23, N. Y.

1991 Broadway
Tel.: Lyceum 5-0900
Щоденно, вкл. суботи 9-5
(закрито в неділю).

DETROIT 10, Mich.

6446 Michigan Ave.
Tel.: TAsshmore 5-7560
Від понед. до четверга 9-6;
п'ятниця і субота 9-9.

So. BOSTON, Mass.

Room 10, Ellis Bldg.
409 E. Broadway
Tel.: Andrew 8-8764
Щоденно 9-7; суботи 8-12

Ви можете вислати харчові продукти, одягу, ма-
теріали на убрання, побутові, ліки й інше. Кожний пакунок
з забезпеченням, в доставі гарантована, без додаткових
доплат. Кожний висланий пакунок одержить посвідку
з підписом відправника.
Пакунок вислається зараз, без опізнень і достав-
ляється так скоро, як тільки можливо.
Мито оплачується тут і відправець не доплачує вже
нічого.

The Parcel Department of the GLOBE TRAVEL
SERVICE має на складі, для вигоди наших клієнтів, різ-
ні матеріали, харчові продукти й інші необхідні речі.
Ви можете вислати: домашню пакунок до бор —
The Parcel Dept. of the GLOBE TRAVEL SERVICE і одер-
жати негайно пакунок; а Батько пакунок буде приладжена
і без проволочки вислати на подану адресу.
Вислайте пакунок через агенцію, що має за собою
25 років доброї обслуги.
Пішіть за інформаціями і каталогами.

ПІДВИЩЕНІ ДИВІДЕНДИ

3%
РІЧНО
кредитується
або виплачується
два рази річно.

ПОЧИНАЮЧИ 1-ГО СІЧНЯ 1957

- Ощадності забезпечується до \$10,000
- Гроші одержані 10-го січня
процентуються від 1-го січня
- Нові конти від \$1.00 вгору.

IRVING Savings

AND LOAN ASSOCIATION

126 MARKET STREET, near Main, PATERSON, N. J.

Щоденно від 9-3; і ТАКОЖ В П'ЯТНИЦЮ ВЕЧОРАМИ 6-8 год.

AT YOUR SERVICE: Savings Accounts • Christmas Club • Vacation Club
Mortgage Loans • Home Improvement Loans • Travelers' Cheques • Money
Orders • Collection of Gas, Electric and Telephone Bills • Safe Deposit Boxes

РОЗШУКИ

Малітвія Константино, село Мо-
розівичі, пов. Самбір, шукає
своєго брата МАЛАНЯКІВ, Го-
лоситесь:

Anna SWYSTUN
2647 N. Monitor Ave.
Chicago 39, Ill.

Бувший професор в Тернополі,
Іван Свистун, пошукує п.
КЕЛЬНЕРІ з Тернополя з вул.
3-го мая. Головність:

Anna SWYSTUN
2647 N. Monitor Ave.
Chicago 39, Ill.

Текля Грабар, з дому Мудрий,
село Сорочинське Терновельського
р-ну, пошукує свого брата МІ-
КОЛА МУДРИЙ, син Василя.
Головність:

Anna SWYSTUN
2647 N. Monitor Ave.
Chicago 39, Ill.

Пошукую ВАСИЛЯ І СТЕПА-
НА ГОЛОДНОКІВ, з села Го-
пів Стрипковецький, пов. Збарж.
Прошу головність:

Андрій ГОЛОДНОК
6219 N. Canterbury Rd.
Parma 29, Ohio, USA.

Пошукую ЮРІЯ КЛИМКА І
МІКОЛА МОНАСТІРСЬКОГО
із села Верхата, пов. Рава Русь-
ка. Маю відомості від родини.
Писати на адресу:

Michael FIZIO
45 Jones St.
Newark, N. J.

MISCELLANEOUS

ПАЧКИ ДО ЄВРОПИ
Харчі і матеріали, також влас-
ну одягу.
Мито оплачується тут.
WALTER — S. — POTYRALA
278 Manhattan Ave.
Jersey City, N. J.
Tel.: OL 9-8787

РІЗНЕ

АРКА
48 1st 7-ма вул. в Нью-Йорку
(тел. GRamercy 3-3550)
ВЕЛИКОДІННІ КАРТКИ
гуртом і детально.

ВЕЛИКОДІННІ КАРТКИ
дуже гарно виконані і на добро-
му папері. 4 серії з релігійно-
національною тематикою.
Ціна з пересилкою:
12 карток з конвертами — \$1.00
50 — \$4.00
При замовленні більшої кілько-
сти значний опуст.
Прому замовляти:
Rev. M. ANTOSCHY
1927 Fifth Street, N. E.
Minneapolis 18, Minn., U.S.A.

БЕЗПЛАТНІ КАТАЛОГИ
книжок, музичних інструментів,
платівок та стінних календарів,
висилаємо на бажання.

UKRAINIAN BOOK STORE
10348 — 101 St., Edmonton, Alta.
Canada

MISCELLANEOUS

ПАКУНКИ
ДО ВСІХ
КРАІН
ЄВРОПИ

ЯКЩО ВИСЛАЄТЬСЯ З ЛОНДОНУ
ПОСІЛКА БУДЕ ДОСТАВЛЕНА ШКОРІШЕ І ПЕВНО.
ГАРАНТУЄМО ДОСТАВУ АБО ЗВОРОТ ГРОШЕЙ.
Митні оплати платимо в Лондоні. Вамі прийде чл Рідня
в Європі не будуть обтяжені жадними доплатами. Мито і
кошти пересилки включені в ціну нашого експорту.
Пішіть по-українськи по наш повний каталог.

Lampert & Polimex Co.
45 CROMWELL ROAD, LONDON S.W. 7, ENGLAND

ШКИРА — вже опакована! — Купіть і шліть
Вашим Рідним в Європі.

Купуйте прямо по гуртовій ціні. Одержите найкращу шкіру
на верхній і золі, яка є в нашій країні, по гуртовій ціні.
Замовляйте спеціальні ПАКУНКИ з ШКИРОЮ (великий
розмір) в яких є матеріали на верхній, золі, футріку і шкіра
до викінчування. — Чорний колір.

ШКИРА НА ВИСОКІ ЧОВОТИ — Ціна шкіри, яку ви-
силаємо до Вас: 1 пара \$13.00; 2 пари \$25.00; 3 пари \$35.00;
4 пари \$45.00 — Ціна шкіри з висилкою до Європи вкл.
пошт. оплату, мито і пересилку: 1 пара \$32.00; 2 пари \$50.00;
3 пари \$67.00; 4 пари \$82.00.

Ми можемо вислати спеціальні пакунки з шкірою прямо
до Європи, через агента з дозволом в нашому місті. Ціни
включають всі митні оплати, всі кошти пересилки і контро-
лі та забезпечення гарантії доставки.

Замовляйте сьогодні або зайдіть оглянути.
• Відкрито цілий день в суботу •
CONNECTICUT LEATHER CO.
75 Windsor St., Hartford, Conn. — Телефон: Jackson 2-2251

УВАГА! НЬОАРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
У МІСТІ НЬОАРКУ ВІДКРИТА НОВА
КРАМНИЦЯ ДЛЯ ВИСИЛКИ
ПАКУНКІВ

ДО ВСІХ КРАІН ЄВРОПИ.

• Вислаємо поживу, нову і пошугу одягу, суко-
ні, шкряві і текстильні вироби, медикаменти і т.
п. Вислайте своїм рідним і знайомим!

• Пакунок будуть доставлені до місця призначен-
ня протягом шести тижнів. Посилки вислані по-
вітряною поштою будуть доручуватися протягом
7-10 днів.

• Висланий одержить особисту посвідку від
відборця пакунка. Висланий пакунок і доручен-
ня гарантується.

• Всі посилки повністю оплачуються тут включно
з митом. Той, що одержить пакунок не буде ні-
чого доплачувати.

КАШІЛЯРИЯ ВІДКРИТА КОЖНОГО ДНЯ ВІД 9-ОГО ГОД.
РАНКУ ДО 6-ОГО ГОД. ВЕЧОРОМ
В СУВОТУ ВІД 9-ОГО РАНО ДО 4-ОГО ГОДИНИ ПОПОЛУДНІ.

PACKAGE EXPRESS CO.
314 MARKET STREET NEWARK, N. J.
Тел.: (Newark) Mitchell 2-2452
Зверніть увагу на нову адресу!
(Біля Пенсильванської станції в місті Нью-Йорку).

РІЗНЕ

MISCELLANEOUS

Нововідкрита українська

ОВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ

ECONOMY

JEWELRY COMPANY, Inc.
335 E. 14th St., New York City
Tel. GRamercy 5-7430

Імпортують
німецькі антени \$9.95.

JOHN LAKUSTA (Furrier), Най-
краще, що Ви можете дати
для неї, це чудове футро від
John Lakusta. Зави Ви купите
тепде, зайдіть до нас, порівняй-
те ціни і якість наших футер.
120 St. Mark's Pl., New York City
SP 7-8374

JOZEF STANISZ
Контрактор

Спеціаліст стілярсько-будівель-
них робіт, поручає свою фірму,
забезпечуючи всім фаховою і со-
лідну працю.

Тисячі вдоволених клієнтів.
Низькі ціни. Інформації без
жодних зобов'язань.

Адреса: 66-11 — 79 St.
Middle Village, N. Y.
Tel.: DA 6-0629

ДИТЯЧІ МЕБЛІ
купуйте прямо і швидко.
Щоб дістатися на найбільший
ньюйоркський показ меблів для
дітей і молоді, пішіть по кар-
ту, вступу до:

Box 168, Flushing, N. Y.
Mothers Club of New York
or call SP 7-8855

ОЛИВА ДО ОПАЛЮВАННЯ
для всіх родів печей — легка
і тяжка. Оливи печі, інсталяції
і обслуга. Повна інсталяція ор-
ганізованою системою.

Найліпше за найліпше.
DAN PAUL COAL & FUEL CO.
6304 — 5th Ave., B'klyn, N. Y.
NY 2-9700

ЦАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕРІОД СЕПТИМІО

HALLETT & HALLETT
Inc.

ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
Since 1854
The HALLETT HOMESTEAD
Northern Blvd. & 147th St.
Flushing, L. I., N. Y.
Fl. 9-0062

Також каплиці в ціліх
околицях.

ІВАН НОВАЛЬЧИН
FUNERAL HOME
COMPLETELY
AIR CONDITIONED
ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРО-
НАМИ В СТЕНІ
NEW JERSEY

Ціна приступна для всіх.
Обслуга чесна і нарядна.
У випадку смутку в родині
клієнту як і день так
і вночі!

JOHN
KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street.
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. Henderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга Шкура і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

</